N. 232. 1831.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Zaturdag den 29 October.

NEDERLANDEN.

Breda, den 28sten October.

Men verneemt, dat de vrees voor hervatting der vijandelijkheden onzerzijds op den 25sten dezer, de conferentie te Londen had doen besluiten, om Engeland uit te noodigen tot het afzenden eener gewapende scheepsmagt naar onze kusten, welke hervatting, blijkens de medegedeelde dagorder van Z. K. H. den Veldmaarschalk, geen plaats heeft gehad.

De braakloop is den 17den dezer ook in de Hanoversche stad Lüneburg uitgebarsten, alwaar dien dag 3 personen een offer der ziekte waren geworden.

Te Hamburg waren van den 18den op den 19den october 45 personen door dezelve aangetast, geene genezen en 15 overleden. Van het begin (9 october) af, bedroeg het aantal der zieken alhier 212, dat der genezenen 7, en dat der overledenen 97. Ook te Altona, had zich volgens Hamburgsche berigten de ziekte geopenbaard. Te Magdeburg waren op den 19den dezer 172 personen ziek geworden, 19 genezen, en 109 overleden.

— De Warschausche dagbladen, van den 15den, behelzen een Keizerlijk besluit, waarbij bepaald is geworden, dat, vermits na het innemen van Warschau door de Russische troepen, en ondanks het schrijven van den generaal *Krakowiezki*, van den 7den September, dat de Poolsche natie zich onderwierp, het corps, door eenen buitenlander, met name *Romarino*, aangevoerd, tegen het herstelde wettige gezag in eene vijandige houding is gebleven; uit aanmerking, dat hetzelve het voornemen aan den dag legde, om eenen, zelfs in de oogen van den adel-opstand nutteloos geworden strijd voort te zetten; dat het zelfs werkelijk nieuwe gevechten tegen de Russische troepen leverde en aanleiding gaf tot nieuw bloedvergieten, tot het eindelijk zijne toevlugt op Oostenrijksch grondgebied nam; Z. M. de Keizer en Koning bepaald heeft, dat de officieren van dit corps niet naar Polen of Rusland zullen mogen terugkeeren, en dus van de amnestie zullen uitgesloten zijn. Over uitzonderingen, om bijzondere redenen, zal nader beslist worden.

— De president der provisionele regering heeft maatregelen genomen ten aanzien der boeren, die op vele plaatsen weigeren hunne pligten te vervullen en hunne gewone werkzaamheden verlaten. Degenen, welke in grooten getale in de bosschen zamentotten, zullen als eene bende struikroovers beschouwd, en naar mate hunner misdrijven gestraft worden.

BELGIE.

Brussel, den 27sten October.

— De deliberatien, aan welke de zitting der afgevaardigden in geheim comité van gisteren den 26sten, is gewijd geweest, hebben eigenlijk niet een eenig punt beslist; eene lange zamenspraak, aan welke de heeren *Jamine*, *Rutteau-Damortier*, *Devaux*, *Lehon*, *Lebeau* en *Davignon* hebben deel genomen, heeft geloopen over de mogelijkheid, om eenen ijzeren weg tusschen Antwerpen en Wesel te leggen.

Daar zijn vervolgens onderscheiden geschreven redevoeringen voorgelezen, die van den heer *de Brouckere* tegen de 24 artikelen heeft veel indruk gemaakt. De heer *Dehaigne* heeft dezelve krachtens art. 68 der constitutie bestreden; en is door den heer *de Meulenaere* wederlegd. De heer *Nothomb* heeft verklaard, niet te zullen stemmen. Vervolgens hebben nog gesproken de heeren *Lardinois*, en *Barthelemij*, de eerste tegen en de tweede vóór de artikelen.

Een vrij groot aantal leden der oppositie hebben besloten, de geheime zittingen niet bij te wonen. Daar is een nieuw comité-generaal tegen heden op den middag belegd. De leden der oppositie welke geen deel aan de deliberatien in het geheim hebben willen nemen, zullen op hunne plaatsen terug keeren, zoodra de vergadering wederom het openbaar zal worden gehouden.

De zitting van den senaat is gisteren ten bijna half twee ure geopend. In dezelve is gelezen een brief van den minister van binnenlandsche zaken betrekkelijk het drukken der akten van de vergadering, de graaf *Quarré* heeft vervolgens den eed afgelegd en zitting genomen. Heden ten een ure zal er weder zitting zijn.

— Heden op den middag zal de kamer der afgevaardigden, vóór het comité-generaal tot de deliberatien over de 24 artikelen, eene openbare zitting houden, om den minister van financien over een nieuw krediet te hooren.

— Zie hier het protest, waarvan de redactie, bij het eindigen der geheime zitting van gisteren (*zie ons vorig nommer, art. Brussel*) besloten was. Gisteren avond bevonden, behalve de onderstaande, nog onderscheiden leden hunne gezindheid om het zelve ook nog te teekenen.

PROTEST.

Aangezien de koning, door de noodzakelijke tusschenkomst zijner ministers, de vredes-, verbonds- en handel-tractaten sluit, daar slechts aan de kamers kennis van geeft, wanneer het belang en de veiligheid van den staat het verdorlooven, er alsdan de behoorlijke mededeelingen bijvoegende, om aan de goedkeuring der kamers onderworpen te worden (art. 68 der constitutie).

Aangezien deze constitutionele gang juist die is, welke de rede en het belang van den staat voorschrijft, dewijl, door het opdragen van het vermogen om te onderhandelen, aan de eenige autoriteit op de hoogte gesteld om wel de omstandigheden te beoordeelen, die tot dien gang moeten leiden, deze alsmede de eenige is, die diplomatische onderhandelingen, met het voorbehoud, waarvan haar uitslag afhangt, openen en voortzetten kan.

Aangezien de natie alsdus alle wenschelijke waarborgen vindt in de verantwoordelijkheid der ministers en in de goedkeuring der kamers, vereischt, om gevolg te geven aan bepalingen, wanneer het handel-tractaten betreft, of dezulken die den staat in het algemeen of Belgen individueel zouden benadeelen, of die den omtrek van het grondgebied des lands zouden wijzigen; terwijl al deze waarborgen wegvallen, van het oogenblik wanneer men, van deren natuurlijken gang afwijkende, zoo als nu, nutteloze magten komt inroepen, om over een te sluiten tractaat te onderhandelen, aan de kamers een bill van schadeloosstelling bij anticipatie komt vragen, en voorbarig tot de discussie aanzet, uithoofde de noodzakelijkheid der aanneming van de grondslagen van onderhandeling, die baarblijkelijk voor Belgie hoogstnadeelig zijn.

Aangezien dat, in het onderhavig geval, het niet betreft een gewonen afstand van grondgebied, maar wel integendeel, om Belgen onder eene vreemde heerschappij te brengen en hen aan reactien bloot te stellen, en aan de wraak van een in zijnen persoon beleedigd opperhoofd; dat het betreft de verbreking van het geluks-verbond en het contract van onderlinge verzekering, hetwelk de opgestane natie gesloten heeft, om zijne miskende regten te overwinnen en zijne onafhankelijkheid te grondvesten, dat dit vroeger en, gelijk het behoort, boven de constitutie verheven contract, uit zijn aard onverbreekbaar is, en dat het tegen alle menschelijk gevoel, tegen alle regt en rede strijdt, dat eenige der contractanten, ten koste der overigen, zich van hunne eigene verpligtingen kunnen ontslaan en aan den gemeenen vijand degenen, die zij verdedigen moeten, overleveren.

Aangezien dat het hier betreft de bekrooning van het werk des gewelds en des bedrogs, de wettiging van het regt der vreemde tusschenkomst, ten voordeele der dinastien, tegen het belang der volken, om 300,000 Belgen eenen vorst over te leveren tegen wien zij opgestaan zijn, en het overige der bevolking der oneer en der ellende toe te wijden door de aanneming van een opgelegd traktaat, vernederend en zonder waarborg, Belgie van een schennende, hetzelve van alle handel- en militaire grenzen beroovende, het van Duitschland scheidende, en alzoo aan den wil eener mededingende en ijverzuchtige mogendheid alle bronnen zijner industrie en handel ondergeschikt makende; hetzelve onder den last van vreemde schulden doende gebukt gaan, hetzelve van alles, wat het in eene ongelijke vereeniging aangebragt heeft, beroovende, alsmede van haar aandeel in het actif eener ontbonden maatschappij, waarvan men haar de lasten overlaat.

Aangezien men, om de toestreding der kamers tot het traktaat, dat de conferentie ons opleggen wil, te bekomen, tracht dezelve vrees in te boezemen, (1) haar te verstaan gevende, dat het ministerie eener naburige natie, welke ons tot dus verre zoo veel sympathie betoond heeft, en welks bijstand ons zoo veel heeft gebaat, België door Holland en de andere mogendheden zou laten veroveren, bij aldien het traktaat verworpen wierd; dat deze bedreigingen tegenwoordig ten doel hebben, om het geweten der afgevaardigden geweld aan te doen en den natuurlijken en noodzakelijken bondgenoot van Frankrijk ten slotte te verzwakken,

Aangezien het geheim, waarmede de meerderheid bevolen heeft de discussien van het in beraadslaging gestelde ontwerp van wet te omgeven, de minderheid van de middelen berooft, om aan de natie en aan geheel Europa de regtvaardige en billijke gronden te doen kennen welke hunne stem bepalen, dat zij in dezen moeijelijken toestand geplaatst, van hunne gevoelens miskend gedrag belasterd en de meening hunner committanten verkeerd te zien, het van haar pligt gelooft, om openlijk te verklaren, dat zij het ontwerp van wet, aan de kamer den 24sten dezer aangeboden, beschouwt;

1°. als verderfelijk voor het oorspronkelijk verbond van den belgischen opstand;

2°. als wegnemende alle waarborgen, eigendommelijk aan het vestigen wettigen bewind;

3°. als schendende de letter en den geest van de art. 1, 68, 110, 130, 131, 139 en andere der constitutie;

4°. als eenen aanslag tegen de onafhankelijkheid der volken, eenen

(1) De heer *de Meulenaere* heeft inderdaad, in de geheime zitting van den 24sten, gezegd, dat, indien wij te talen van het fransch gouvernement wilde gelooven, het fransche leger op de grenzen blijven en gerustelijk aanzien zou, wat bij ons (België) gebeuren mogt en ons geenen bijstand zou bieden, al zouden wij ook eene *quasi-restauratie* moeten ondergaan.

hoon tegen de waardigheid van den mensch en eene hemeltergende onregtvaardigheid billijkende, en eindelijk

5°. Als alle zedelijke belangen der revolutie, alle materiële belangen des lands en de geheele toekomst van België aan de vrees opofferende.

Dat zij, volgens deze innige overtuiging handelende, hoezeer voor de meerderheid moetende onderdoen, voor de verwerping van zulk een onheilspellend ontwerp van tractaat zullen stemmen.

Brussel, den 26sten Oct., 1831.

De ondergeteekenden, leden van de kamer der afgevaardigden.

Seron, Pirson, de Robaulx, Gendebien, Vergauwen, Delhougne, Rodenbach, de Smet, d'Haerne, Wattlet, d'Hoffschmitt, d'Huart, Gelders.

— Wij lezen, in den *belgischen Moniteur*, de volgende berigten:

» De in het departement du Nord gelegerde fransche troepen hadden, den 24 dezer, bevel bekomen, om naar de grenzen te trekken. Het 20ste regiment, dat tusschen Bouchain en Valenciennes gelegerd was, moest zelfs ammunitie in laatstgemelde plaats ontvangen. Denzelfden avond is er tegenbevel gekomen.

» HH. KK. HH., van hunnen staf gevolgd, zijn des avonds van den 24sten te Kamerijk aangekomen en den volgenden dag naar Maubeuge vertrokken. Eene estafette met depêches van den belgischen minister van buitenlandsche zaken voor den heer *Sébastiani*, is gisteren morgen door Valenciennes gekomen."

Antwerpen, den 26sten October.

Te midden onzer batterijen en barrikaden, genieten wij eene rust, welke zeer waarschijnlijk niet gestoord zal worden. Onze stad is toegerust, als had zij den aanval van de geweldigste legers en vlooten te weerstaan. Daar bevinden zich 2 a 3000 man in de citadel en negen kanonneer- benevens drie stoomboten voor de stad. Gisteren hield de equipage van het eskader, als in volle vrede, zich met het wasschen en drogen van hun linnen bezig. Onze kleine vaartuigen, voor de binnenlandsche gemeenschap, varen de rivier op en af, zonder dat de flotille dezelve den minsten hinder aandoet, onze garnalen-visschers die voor den 25sten zoo beducht waren, zijn heden morgen naar Bath vertrokken. Daar is alzoo niet de minste schijn, wij zouden haast zeggen, niet de minste waarschijnlijkheid dat de vijandelijkheden hervat worden. Het eskader voor de stad en beneden op de rivier heeft geene verandering ondergaan.

— Eene seinlinie is in gereedheid gebragt, op de drie groote wegen van Gent, Antwerpen en Diest naar Brussel. Dezelve eindigen aan de poorten dezer laatste stad. De seinen bestaan uit groote masten, waarop toortsen geplaatst zijn, welke moeten aangestoken worden, om te Brussel terstond de tijding van den aanval der Hollanders, zoo die plaats greep, over te brengen.

Gent, den 25sten October.

Heden ten een uur heeft de generaal *Nielon* van zijnen staf verzeld deze stad verlaten en zijn hoofdkwartier te Evergem overgebragt.

— Dezen morgen kreeg een der bataillons van ons garnizoen, onder het exerceren, eensklaps bevel om naar de grenzen te vertrekken en heeft zich dadelijk op marsch begeven. Dit vertrek is bevolen geworden, ten gevolge de aankomst eener estafette van de voorposten.

FRANKRIJK.

Paris, den 24sten October.

De hertog *de Mortemart* is tot gewoon en buitengewoon ambassadeur des koninga te St. Petersburg benoemd geworden, ter vervanging van den maarschalk hertog van *Treviso*, welke tot de functien van groot-kanseller van het legioen van eer geroepen is geworden. (*Moniteur*).

— De benoeming van een aantal nieuwe pairs schijnt nu gedoegzaam zeker te zijn.

— De jongste berigten uit België doen vermoeden, dat de beide kamers meer zwarigheid in de aanneming van het door de moendheden *ongelegde* traktaat maken zullen, dan men in het eerst wel gedacht had. De kamer der afgevaardigden, die echter de artikelen niet gelezen schijnt te durven verwerpen, schijnt tijd te willen winnen, in hoop, dat er een of ander zal voorvallen, waarvan partij te trekken zal wezen. De senaat schijnt, volgens dezelfde berigten, niet vreemd te zijn van dezelfden gang te willen volgen, maar op denzelven wordt, even als op den Koning, door vreemden invloed gewerkt.

Overigens schijnen noch de Belgen noch de Hollanders zich weinig om bedreigingen te bekreunen, integendeel zij wel weten, dat deze niet ten uitvoer gebragt kunnen worden, zoo het eerste niet er toe door hen kan genoodzaakt, en dan tot het aannemen van het traktaat gedwongen worden, als hetzelve ten minsten de zijn bevredigd zal zijn. (*Le Nathional*).

Le Courrier de Londres meldt:

» De ontruiming van Algiers schijnt besloten; maar men zegt, heeft de regering reeds bevel daartoe gegeven. Wij weten, zonder dat wij daaraan verder behoeven te twijfelen, dat deze ontruiming door Engeland gevorderd is geworden als prijs voor de erkenning van het gouvernement van Julij 1830. Groot-Brittannie is Europa vooruit gestreefd.

» Eene stoomboot, de driekleurige vlag van top latende waaijen, moet reeds naar Algiers vertrokken, om dit bijle onzer vernedering naar Afrika over te brengen. Binnen korte dagen zullen de Zonen van of horden van den berg Atlas, *het juiste midden* (le juste millieu) kunnen dankzeggen en van de protocollen kunnen gebruik maken. Vaartwel droomen van nationale grootheid van vreedzame welvaart, van voortgang van nijverheid, wetenschappen en kunsten; een dag heeft dat alles verijdeld; de barbaarschheid zal niet achteruaarts gaan en de woestijn zal haar heerschappij behouden."

Wij oordeelen, dat deze tijding van *le Courrier de l'Europe*, die reeds meermalen verspreid geworden is, nog grooteljjks bevestiging behoeft.

— De heer *Delvincourt*, professor en deeken der regtsgeleerde faculteit te Paris, is heden, na eene lange en smartelijke ziekte, alhier overleden.

— Het bestuur der douanen heeft zijne agenten last gegeven, om de goederen, die aan *Karel X* behoord hebben en in het departement *de la Somme* gelegen zijn, in bezit te nemen.

De fondsen stonden ter beurse van heden (24): de 5 pCt. kont. 91,85, op tijd 92; de 3 pCt. 63,75 kontant en op tijd. De Napelsche renten stonden op kont. 75,50, op tijd 75,60.

Wanneer men niet geheel onkundig is in den gang der diplomatische betrekkingen met onze zaken, dan is het reeds vooraf te bepalen, dat de nu voorgestelde 24 artikelen, hoedanig ook de beslissing van Holland en België zij, evenmin *eindelijke* en *onherroepelijke* zullen wezen, als het protocol van 20 Januarij en de 18 artikelen het geweest zijn.

» *Het eerste kanonschot zal het teeken tot den algemeenen oorlog zijn.*" Deze volzin is, tot vermoeijens toe, als aandrang tot volharding in schroomvalligheid, herhaald. Echter is dat kanonschot reeds lang gevallen. Vreest men nu welligt een dan volgende schoten! ..... Zoo vreest men soms een bitter geneesmiddel, nadat men onverschrokken eene gevaarlijke operatie ondergaan heeft. Neen, de algemeene oorlog hangt niet meer af van een kanonschot. Dit zal evenmin dien oorlog bewerken, als de onderhandelingen met den revolutiegeest den vrede bevorderen.

Hooger moet men de aanleiding tot den algemeenen oorlog (naar ons inzien reeds aanwezig) zoeken. Het is in de, sedert jaren reeds, bestaande afwijking van die grondbeginselen, in welker getrouwe toepassing alléén de duurzaamheid van volks-bestaan en volks-geluk gewaarborgd is. De fundamenten der, met den val van *Napoleon*, weder eenigermate hersteldo gebouwen, heeft men langzamerhand ondermijnd; en de schok van Julij 1830 was slechts voorbode der spoedige, volgende slagen, die overal te verwachten waren. Alléén de vernietiging der onderhijnende kracht kan het reeds wankelende gebouw staande houden; door er de rigting dier kracht, al is het slechts flaauw, mede te werken, bevordert men niets anders dan den val des gebouws — juist, wat men verhinderen wilde.

Beschouw de verdeeldheden, die geheel Europa beheerschen; zie, hoe, schier overal, trouw en gehechtheid aan pligten en verbonden uit het woordenboek van bijzondere personen en omgeindheden verdwijnen; hoe welke gedrochtelijke stellingen de taal der waarheid hebben verdrongen; bedroef u, bij de ervaring, dat de vriend zijnen vriend, de broeder zijnen broeder verraadt, terwijl een groot gedeelte der beschaafde wereld zulks als verdienste toerekent. Zie, te midden van de zedelijke beroeringen, den aanteloozen arbeid der wapensmeden en de aangroeijing van het aantal krijgsknechten op de grenslijnen der onderscheiden staten en beweer, dat de algemeene oorlog nog niet begonnen is.

---

* * De Ondergeteekende, zag zich gaarne in de gelegenheid gesteld, om eenige dezen, in de vakken van SCHOOLONDERWIJS, aan de huizen te geven, en biedt zich te dien einde aan OUDERS en VOOGDEN, voor hunne *Kinderen* of *Pupillen*, aan.

Breda, den 28 *October* 1831. H. J. VAN WEES.

Informatie, ten huize van Mevrouwe Honaricre NAHUYS VAN BURGST.

---

* * De Ondergeteekende maakt aan zijne begunstigers bekend, dat hij voorzien is en voorhanden heeft PLAATSVERVANGERS voor de Nationale Militie en Schutterijen, allen op eene aannemelijke Voorwaarden, en neemt alles voor zijne rekening en risico, met alle Assurantie voor den geheele Active Dienst, als van Desertie of Wangelingen. Voor de Plaatsvervangers, alwaar ook de Milicien of Schutter in Active Dienst en bij gunstige Dispositie van Zijne Majesteit door een Plaatsvervanger laten vervangen. Het kantoor word gehouden in de lange Ros C. N°. 1122 te Goes. Nadere inlichtingen zijn ook te bekomen te *Zierik-Zee* in het Logement den *Ronhoorn* in de Karrestraat, en te *Breda* in het Logement *de Zwaan* bij de Wed. VERMUNT.

Goes, den 7*den October* 1831. WESTERSE, *Gz. Commissionair.*

---

* * De Gebroeders VANCLEEF, Boekverkoopers te *s Gravenhage* en te *Amsterdam*, hebben ter pers en zullen spoedigste te worden uitgegeven: Grammaire française à l'usage des pensionnats; par CHARLES CONSTANT LETELLIER, Vol in 12. Laatste originele Uitgave.

---

* * Heden wordt bij den Boekhandelaar J. KLUIT Jr. te *Brielle*, voor 15 Cents uitgegeven:

Een TIJDREKENKUNDIG SCHOOLBOEKJE van Merkwaardige Gebeurtenissen en Personen uit de Nederlandsche Geschiedenis, voor de lagere scholen, door W. PLOKKER, Onderwijzer te *Brielle*.

---

* * Bij den Boekhandelaar F. KAAL te Amsterdam, en bij eenige vooraanstaande Boekhandelaars in het Rijk, ligt ter inzage de prospectussen van inteekening en de wijze aflevering van een Boek-plaatwerk getiteld: Afbeeldingen van Schepen en Vaartuigen en derzelver onderscheidene Bewegingen, door P. LECOMTE, opgedragen aan Z. K. H. Prins *Frederik* der Nederlanden, Admiraal Kolonel Generaal van Z. M. Zee- en Landmagt, enz. terwijl Z. M. de Koning en Z. K. H. de Prins van Oranje die werk met Hoogderzelver inteekeningen hebben gelieven te vereeren.

Bij gemelde Boekhandelaar zijn nog enige weinige exemplaren voorhanden der twee Kunstplaten, voorstellende de eerste de Kanonneerboot N°. 2, en de tweede: Het Springen derzelver op 5 Februarij 1831, beide geteekend door A. LEGROS, beide platen, a f 3,00.

Te Breda, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.